

LOT-C

Week 17 – wekelijks beeld kwetsbare groepen van
maandagmorgen 13-4 t/m zondagnacht 19-4

WEEK 17 BEELD KWETSBARE GROEPEN IN TIJDEN VAN CORONA-CRISIS (13-4 t/m 19-4)

KWANTITATIEVE INDICATOREN						
	bron	landelijke dekking	absoluut deze week	verandering vorige week	verandering vorig jaar zelfde week	verandering afgelopen 4 weken t.o.v. 4 eerdere weken
Groep 1: mensen in huiselijk geweld-situaties						
meldingen huiselijk geweld bij politie	Nationale Politie	100%	1178	-8,5%	-12,9%	-9,1% (-12 maanden)
doormelding Veilig Thuis door politie	Nationale Politie	100%	1207	-25,9%	-28,7%	-15,8% (-12 maanden)
opgelegde tijdelijk huisverboden	gemeenten	±70%	61	-9,0%	-	-5,1% (-2 maanden)
Groep 2: mensen met bestaande psychische/sociale kwetsbaarheid en risico op ontregeling						
acute dwangopname GGZ	gemeenten	100%	165	-16,7%	-	+11,4% (-2 maanden)
contacten over suïcidaliteit	113	100%	1874	+5,5%	-	-
suïcidepogingen gemeld bij politie	Nationale Politie	100%	124	-17,9%	-24,8%	-17,3% (-12 maanden)
melding verward gedrag bij politie	Nationale Politie	100%	2096	-13,3%	+10,7%	+21,8% (-12 maanden)
Groep 3: mensen met ernstige psychische/sociale kwetsbaarheid zonder zorg en/of zonder dak/thuis						
melding overlast dakloos persoon	Nationale Politie	100%	556	-20,0%	+30,5%	+43,4% (-12 maanden)
meldingen verward gedrag/overlast	GGD-regio's	<10%	-	-	-	-

DUIDING EN PROGNOSE OP BASIS VAN KWANTITATIEVE EN KWALITATIEVE INDICATOREN

1) Mensen in huiselijk geweld-situaties

- een inventarisatie (21 april) onder de Veilig Thuis organisaties laat opnieuw zien: coronamaatregelen leiden landelijk niet tot een significante stijging in adviesvragen en meldingen
- de meeste meldingen bij Veilig Thuis worden gedaan door politie (in 2019 ca. 61%), het aantal meldingen door andere instanties (o.a. onderwijs, gezondheidszorg, jeugdzorg) ligt momenteel lager dan normaal vanwege verminderd contact tussen deze instanties en burgers
- de politie krijgt de afgelopen 4 weken duidelijk minder huiselijk geweld-meldingen dan vorig jaar en meldt zelf dus ook minder door naar Veilig Thuis
- het aantal opgelegde tijdelijke huisverboden verandert niet ingrijpend sinds de maatregelen
- professionals bij zorg en veiligheid komen minder 'achter de voordeur' en zijn bezorgd over de lange termijneffecten daarvan

2) Mensen met bestaande psychische/sociale kwetsbaarheid en risico op ontregeling

- het aantal verwijzingen door huisartsen en sociale wijkteams naar gespecialiseerde 2^e-lijns zorg is (sterk) afgenomen waardoor ook hier uitgestelde zorg dreigt
- er lijkt geen toename van suïcidaliteit: er wordt deze week meer contact gezocht met 113 maar er is (nog) geen trend; bij de politie worden minder suïcidepogingen gemeld dan in deze periode vorig jaar
- in vergelijking met 2 maanden geleden zijn er meer acute dwangopnames (crisismaatregelen) maar er is (nog) geen duidelijke trend

LOT-C

Week 17 – wekelijks beeld kwetsbare groepen van
maandagmorgen 13-4 t/m zondagnacht 19-4

- de politie krijgt meer meldingen over verward gedrag dan in deze periode vorig jaar, voor de helft kan deze verklaard worden uit een jaarlijkse stijging, voor de helft mogelijk uit minder (intensieve) zorg vanuit hulpinstanties en toegenomen stress
 - instellingen voor psychische en sociale zorg lijken weer meer face-to-face zorg te bieden aan cliënten die dit nodig hebben, dagbesteding blijft hierbij echter vaak nog achter
- 3) *Mensen met ernstige psychische/sociale kwetsbaarheid zonder zorg en/of zonder dak/thuis*
- voor dak/thuislozen is het nu moeilijker om aan geld, eten, sanitaire voorzieningen te komen, slechts zeer weinig van hen zijn ziek door corona
 - de nachtopvang en vaak ook dagopvang van dak- en thuislozen is in veel regio's uitgebreid en er zijn op veel plekken locaties geopend voor dakloze corona-patiënten
 - op plekken waar geen dagopvang is wordt (vooral in stadscentra) veel meer overlast gemeld bij politie dan in deze periode vorig jaar, een deel daarvan wordt verklaard uit jaarlijkse stijging
 - zorgmeldingen van overlast bij GGD-en stijgen niet of dalen zelfs, in sommige regio's is de gemelde problematiek wel zwaarder dan vóór de maatregelen
 - outreachende OGGZ-professionals blijven actief voor de meest kwetsbare en zorgmijdende groep, maar doorverwijzing naar reguliere hulp is problematisch en professionals zijn bezorgd over de nabije toekomst voor de meest kwetsbare burgers bij ongewijzigde maatregelen

HANDELINGSPERSPECTIEVEN PUBLIEKE DIENSTEN

- 1) *Mensen in huiselijk geweld-situaties*
- Veilig Thuis roept bureaus, familie en vrienden op alert te zijn en contact op te nemen bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling
- 2) *Mensen met bestaande psychische/sociale kwetsbaarheid en risico op ontregeling*
- zorginstellingen en professionals moeten risico's op besmetting blijven afwegen tegen het risico van tekort aan (passende) zorg – afwegingskaders kunnen dit structureren en vereenvoudigen binnen bestaande RIVM-richtlijnen (zie: www.veerkrachtanderhalf.nl)
 - op sommige plekken ontstaan zelfhulpgroepen en andere burgerinitiatieven als alternatief voor specialistische hulp – deze verdienen aandacht nu veel hulpdiensten overvraagd zijn
 - toegang voor cliënten tot reguliere begeleiding is nodig om te voorkomen dat de OGGZ-functie voor de meest kwetsbare burgers overbelast raakt
- 3) *Mensen met ernstige psychische/sociale kwetsbaarheid zonder zorg en/of zonder dak/thuis*
- de aandacht voor goede dak/thuislozenopvang verschilt per regio en gemeente en vraagt op een aantal locaties om tijdelijke uitbreiding, ook overdag
 - politie kan overlast door daklozen melden bij zorgmeldpunten zodat deze nood in beeld komt

LOT-C

Week 17 – wekelijks beeld kwetsbare groepen van
maandagmorgen 13-4 t/m zondagnacht 19-4

Verantwoording

- dit bericht verschijnt voorlopig iedere week op vrijdag en wordt verspreid door het LOT-C naar de opdrachtgevers en andere relevante zorg- en veiligheidsinstellingen
- de actualiteit en correctheid van de inhoud valt onder verantwoordelijkheid van het LOT-C, voor zover zij en aanleverende netwerken in deze crisissituatie accurate informatie kan leveren
- de drie groepen kwetsbare burgers zijn breed omschreven waardoor enige overlap mogelijk is
- valide, betrouwbare en vergelijkbare cijfers zijn nauwelijks of niet beschikbaar en daarom is gebruik gemaakt van een aantal indirecte indicatoren met een (bijna) landelijke dekking, deels beschreven in de Basis-set Indicatoren Publieke Gezondheidszorg, onderdeel OGGZ
- de dataverzameling is gebaseerd op onderstaande bronnen, weging en duiding van deze informatie wordt voorgelegd aan experts op gebied van huiselijk geweld, psychische/sociale problematiek en OGGZ in samenspraak met sectie Gezondheid & Zorg van het LOT-C
- ook informatie uit bestaande en ad-hoc geraadpleegde panels van specifieke groepen (burgers/cliënten, zorgprofessionals, veiligheidsprofessionals) wordt betrokken

Groep 1

- kwalitatieve uitvraag door het Landelijk Netwerk Veilig Thuis in 26 regio's ([wekelijks](#))
- landelijke data over politiemeldingen van huiselijk geweld ([wekelijks](#))
- gemeentelijke data (ca. 70% landelijke dekking) over tijdelijke huisverboden bij huiselijk geweld ([wekelijks](#))

Groep 2

- kwalitatieve uitvraag zoals die wordt gedaan door Bauke Koekoek/kernteam OGGZ (GGD) in 25 GGD-regio's ([wekelijks](#))
- landelijke data over politiemeldingen rond psychische/sociale probleemsituaties ([wekelijks](#))
- gemeentelijke data (100% landelijke dekking) over acute gedwongen opnames vanwege psychische problematiek ([wekelijks](#))
- het aantal contacten met de landelijke hulpinstantie bij suicidaliteit (113) ([wekelijks](#))

Groep 3

- kwalitatieve en kwantitatieve uitvraag zoals die wordt gedaan door Bauke Koekoek/kernteam OGGZ (GGD) in 25 GGD-regio's ([wekelijks](#))
- landelijke data over politiemeldingen rond overlastsituaties met dak/thuislozen ([wekelijks](#))

DISCLAIMER

De samenstelling van dit wekelijkse beeld gebeurt met de grootst mogelijke zorgvuldigheid, waarbij gedurende het proces van verzameling en duiding feedback wordt gevraagd aan experts. Vanwege het grote aandeel van reactieve bronnen (meer of minder acute meldingen – niet hetzelfde als personen!) is de kans aanwezig dat het aantal ernstige situaties wordt overschat, en het aantal minder ernstige situaties onderschat. De beschreven handelingsperspectieven zijn gebaseerd op de gesignaleerde problemen en goede ervaringen in het land, zonder dat deze gestructureerd geëvalueerd zijn

OPROEP

Het is denkbaar en wenselijk dat informatie in dit wekelijkse beeld wordt aangevuld en eventueel gecorrigeerd op basis van meer actuele of accurate bronnen – als u daaraan wilt bijdragen dan kunt u contact opnemen met het LOT-C via 10129@ifv.nl. Ook voor vragen kunt u daar terecht.